

Отже, за результатами дослідження можна констатувати, що першокурсники дійсно стикаються з рядом труднощів у процесі дистанційного навчання, які пов'язані з процесом адаптації. Серед соціальних послуг, які б вони хотіли отримувати, називалися: послуги консультування, соціального супроводу, адвокації інтересів, налагодження комунікації всередині групи та з викладачами. Саме на надання таких послуг спрямована діяльність Центру соціальної роботи, адаптації та підтримки студентів НаУКМА, що діє при відділі по роботі зі студентами з осені 2020 року. За цей час послугами скористалися більше 300 студентів з різних факультетів та курсів, тому нагальною є потреба проведення моніторингу щодо ефективності їх надання та запровадження інших послуг.

Список використаних джерел

- Barreto, M., Victor, C., Hammond, C., Eccles, A., Richins, M. T., & Qualter, P. (2020). Loneliness around the world: Age, gender, and cultural differences in loneliness. *Personality and Individual Differences*, 169, 110066.
- Cotton, D. R., Nash, T., & Kneale, P. (2017). Supporting the retention of non-traditional students in Higher Education using a resilience framework. *European Educational Research Journal*, 16(1), 62-79.
- Crosling, G., Thomas, L., & Heagney, M. (2008). *Improving student retention in higher education: the role of teaching and learning*. Routledge.
- Labrague, L. J., De los Santos, J. A. A., & Falguera, C. (2020). Social and emotional loneliness among college students during the COVID-19 pandemic: the predictive role of coping behaviours, social support, and personal resilience.
- Meda, N., Pardini, S., Slongo, I., Bodini, L., Zordan, M. A., Rigobello, P., ... & Novara, C. (2020). Students' mental health problems before, during and after COVID-19 lockdown in Italy. *Journal of psychiatric research*.
- Yu, H., Li, M., Li, Z., Xiang, W., Yuan, Y., Liu, Y., ... & Xiong, Z. (2020). Coping style, social support and psychological distress in the general Chinese population in the early stages of the COVID-19 epidemic. *BMC psychiatry*, 20(1), 1-11.
- Zhong, R. (2020, March 17). The coronavirus exposes education's digital divide. Retrieved from The New York Times: <https://www.nytimes.com/2020/03/17/technology/china-schools-coronavirus.html>

Кизик С.Р., студентка БП-4
кафедри Школа соціальної роботи
факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА
s.kyzuk@ukma.edu.ua
Науковий керівник: **Романова Н.Ф.**, канд. пед. наук, доцент,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
natalia.romanova@ukma.edu.ua

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПРИХИЛЬНІСТЬ ДО АРВ-ТЕРАПІЇ СЕРЕД ВІЛ-ІНФІКОВАНОЇ МОЛОДІ

За даними Центру громадського здоров'я МОЗ України, кожен сотий громадянин віком від 15 до 49 років інфікований ВІЛ, що є одним із найвищих показників серед країн європейського регіону. Особливе занепокоєння викликає ситуація з молоддю, оскільки тільки за минулий рік серед

офіційно зареєстрованих нових випадків ВІЛ-інфекції (15 659 осіб) було виявлено 41 особу з числа молоді від 15 до 17 років (ДУ «ЦГЗ МОЗ», 2020).

Вірус імунодефіциту людини впливає на різні аспекти життя молодих людей: репродуктивне та психологічне здоров'я, міжособистісні контакти, особисте життя, навчання та професійну діяльність. З метою їх лікування, догляду та підтримки призначається антиретровірусна терапія (далі – АРВ-терапія). Прихильність до АРВ-терапії дозволяє максимально пригнічувати реплікацію ВІЛ, відновлювати функції імунної системи та підвищувати якість життя, що свідчить про актуальність означеної теми.

Наразі існують загальні фактори, що негативно впливають на прихильність до терапії не лише молоді, але й населення у цілому: вживання алкоголю, наркотичних речовин, недостатній рівень медичного супроводу, психічні захворювання, низька самооцінка, негативне сприйняття статусу серед соціального оточення тощо.

Окрім того, є індивідуальні фактори прихильності до терапії, які дуже складно піддаються позитивним змінам. Так, дані дослідження, проведеного у 2005 р., свідчать, що серед ВІЛ-інфікованої молоді тільки 19% осіб вчасно та у повній мірі приймають терапію, ще 29% осіб порушують час прийому та дозування, а більше третини (36%) стверджують, що вони час від часу «забувають прийняти терапію» або взагалі «пропускають цілий прийом». Серед інших факторів: «пропустили час прийому через сон» або «не мали засобів терапії з собою». Серед респондентів 42,9% вказали, що не приймають терапію через те, що «інші могли це побачити, а їм цього не хотілося» (Hosek, Harper, Domanico, 2005).

Схоже дослідження, з такою ж цільовою групою, було проведене у 2013 р., де згідно із отриманими результатами переважна більшість (73,6%) забувають прийняти терапію, 28,9% осіб зазначили, що прийом терапії «нагадує їм про свій статус», а 16,3% були стурбовані тим, що «хтось може дізнатись про їх ВІЛ – позитивний статус» (MacDonell, Naar-King, Huszti, & Belzer, 2013).

Дослідники та експерти сходяться на думці, що саме стигма та дискримінація найбільш негативно впливають на прихильність до АРВ-терапії у молодіжному середовищі. Так, для з'ясування впливу стигми на прихильність до АРВ-терапії серед жінок дослідники опитали 178 дівчат віком 15-24 роки. Отримані дані засвідчили, що взаємозв'язок між стигматизацією та прихильністю до лікування дійсно присутній. Головна причина, чому стигма впливає на прийом терапії – слабка соціальна підтримка або засудження з боку соціального оточення (Martinez, Harper, Carleton & Ellen, 2012).

Загалом, виявлені фактори негативного впливу на прихильність до АРВ-терапії серед молоді носять фрагментарний характер або не враховують останні тенденції поширення ВІЛ, що підтверджує потребу в подальших нових наукових розробках.

Список використаних джерел

- Hosek, S. G., Harper, G. W., & Domanico, R. (2005). Predictors of medication adherence among HIV-infected youth. *Psychology, health & medicine*, 10(2), 166–179. <https://doi.org/10.1080/1354350042000326584>
- MacDonell, K., Naar-King, S., Huszti, H., & Belzer, M. (2013). Barriers to medication adherence in behaviorally and perinatally infected youth living with HIV. *AIDS and behavior*, 17(1), 86–93. <https://doi.org/10.1007/s10461-012-0364-1>
- Martinez, J., Harper, G., Carleton, R. A., Hosek, S., Bojan, K., Clum, G., Ellen, J., & Adolescent Medicine Trials Network (2012). The impact of stigma on medication adherence among HIV-positive adolescent and young adult females and the moderating effects of coping and satisfaction with health care. *AIDS patient care and STDs*, 26(2), 108–115. <https://doi.org/10.1089/apc.2011.0178>
- ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (2020). Оперативна інформація про офіційно зареєстровані випадки ВІЛ-інфекції, СНІДу та смертей, зумовлених СНІДом за грудень 2020 року. Київ. Retrieved from https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/hiv_aids_statistics_operinfo_2020.12.pdf.

Гусак Н.Є., к.соц.н.,
доцент кафедри Школа соціальної роботи,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
gusakny@ukma.edu.ua

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ: PRIZMA ТА CASP

Підготовка кваліфікаційної роботи, дослідницької пропозиції, наукової статті, есе чи студентського проєкту в рамках курсу передбачає здебільшого аналіз літератури з обраної теми. Звісно, цей аналіз не обов'язково є систематичним оглядом (Jahan et al., 2016; Munn et al., 2018) чи мета-аналізом (Steenbergen-Hu & Olszewski-Kubilius, 2016), але завжди повинен базуватися на якісних публікаціях, адже від цього залежить і якість самого аналізу.

Публікації в наукових журналах можуть базуватися на думці автора (opinion paper) або на результатах наукових досліджень (research paper) (What Is the Difference between an Opinion Paper and a Research Paper? - LibAnswers, 2017). У публікаціях першого типу автор представляє власні думки і намагається переконати читача у тому, що його позиція в цій темі є найкращою. Звісно, такі переконання повинні мати підґрунтя, і автори «opinion papers» наводять факти й результати проведених іншими досліджень на підтвердження своєї думки. У публікаціях другого типу представляють результати досліджень з використанням різноманітних наукових методів. Такі публікації аналізують переважно здобувачі вищої освіти. Це передбачає ретельний пошук наукових джерел з теми, їх опрацювання та узагальнення з тим, щоб долучитися до наукового дискурсу. Цей процес відбувається в декілька етапів: впорядкування публікацій за напрямками/темами; виявлення відмінних позицій та суперечок навколо теми, що вивчається; визначення сильних та слабких сторін обраних публікацій; встановлення прогалів у вивченні теми та аспектів, що потребують